

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ПВ 2 Виробнича практика (проектно-ознайомча)

Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування

за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування.

на першому рівні вищої освіти.

Розробник:

Дмитро БОРОДАЙ, кандидат архітектури, доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від 14 червня № 14
	Завідувач кафедри Дмитро БОРОДАЙ

Погоджено:

Гарант освітньої програми Дмитро БОРОДАЙ

Декан факультету, де

реалізується освітня програма Олександр СОЛАРЬОВ

Рецензія на робочу програму надана

 Олександр Череди́ченко
 Сергій Андрух

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

 Світлана Шчербіна

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20.08 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва практики	ПВ2. Виробнича практика (проектно-ознайомча)		
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту/ кафедра архітектури та інженерних вишукувань		
3.	Статус ОК	Обов'язковий компонент		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Освітньо-професійна програми «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: бакалавр архітектури.		
5.	Рівень НРК	6 рівень		
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денна - 7 семестр, тривалість – 3 тижні		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) Денна		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	90-
9.	Мова навчання	українська		
10.	Керівник /Координатор освітнього компонента	Бородай Д.С., к.арх., доцент		
10.1	Контактна інформація	кабінет 431е; т. +380503074270; dimaboroday@gmail.com		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Виробнича (проектно-ознайомча) практика є одним з важливих компонентів навчального процесу підготовки бакалаврів за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування». ОК сприяє закріпленню і поглибленню теоретичних знань студентів, отриманих під час навчання, вмінню здійснювати передпроектний аналіз, отриманню і розвитку навичок самостійної практичної проектної роботи. Виробнича (проектно-ознайомча) практика студентів є черговим етапом навчання та проводиться після засвоєння програми теоретичних і практичних курсів. Проектно-ознайомча проводиться в проектних організаціях, підприємствах та установах, що працюють у сфері архітектури та будівництва.		
12.	Мета освітнього компонента	Полягає у закріпленні і вдосконаленні набутих в процесі навчання професійних умінь та навичок студентами із спеціальності «Архітектура та містобудування», засвоєння інноваційних методів, що використовуються в процесі архітектурного проектування, адаптація до конкретних умов діяльності архітектурно-будівельних організацій різних організаційно-правових форм власності в сучасних умовах господарювання; розвиток загальних і фахових компетенцій, професійних знань в сфері архітектури та будівництва, оволодіння необхідними професійними навичками для самостійної практичної проектної роботи.		

		розробці та апробації на практиці оригінальних пропозицій та ідей, які використовуються при підготовці кваліфікаційної роботи бакалавра.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими компонентами ОП	Освітній компонент базується на знаннях з основних обов'язкових освітніх компонентів, передбачених освітньо-професійною програмою освітнього ступеня «Бакалавр»: «Архітектурне проектування», «Теорія архітектури, ландшафтного дизайну і типологія», «Комп'ютерна графіка в архітектурному проектуванні», «Конструкції будівель та споруд», «Основи містобудування».
13.1	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Вимоги до бази практики: базами практики можуть бути сучасні підприємства, виробництва, установи, організації різних форм власності, навчальні кабінети, лабораторії, навчально-практичні центри, що відповідають спеціальності «Архітектура та містобудування», надають робочі місця практикантам, права та можливості користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною, нормативною та іншою документацією, потрібною для виконання програми практики, сучасним спеціалізованим комп'ютерним програмним забезпеченням, надають інформаційне забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовуються в галузі.
14.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. У випадку, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анулюється і виконується повторно. У випадку списування – повторне складання відповідного завдання. У випадку використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	
16.	Ключові слова	Архітектурне проектування, ескізний проєкт, робочий проєкт, функціонально-планувальна організація, робочі архітектурні креслення, образно-композиційне рішення, візуалізація, передпроектний аналіз

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в профілі ОП)																Як оцінюється ДРН	
	ПРН 02	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 06	ПРН 07	ПРН 08	ПРН 09	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	
ДРН 1. Знати та розуміти основні аспекти професійної діяльності архітекторів та інших проєктантів у проєктних організаціях;	+	+				+				+			+	+	+			Складання звіту з проходження виробничої практики, захист практики
ДРН 2. Знати та розуміти порядок розроблення і затвердження проєктної документації.	+					+								+		+	+	Складання звіту з проходження виробничої практики, захист практики
ДРН 3. Вміти користуватися нормативною документацію в процесі архітектурного проєктування.		+				+						+	+					Складання звіту з проходження виробничої практики, захист практики
ДРН 4. Вміти працювати в колективі фахівців в галузі архітектури та будівництва, ефективно співпрацювати з фахівцями із суміжних спеціальностей.				+	+		+	+		+	+		+	+		+	+	Складання звіту з проходження виробничої практики, захист практики
ДРН 5. Вміти оформлювати та презентувати архітектурні проєкти.					+			+	+					+	+			Складання звіту з проходження виробничої практики, захист практики

ДРН 6. Здійснювати передпроектний аналіз та збирати вихідні аналітичні дані до архітектурного проекту	+	+	+	+															Складання звіту з проходження виробничої практики і теки вихідних даних до кваліфікаційн ої роботи, захист практики
--	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

3. ЗМІСТ (ПРОГРАМА) ВИРОБНИЧОЇ (ПРОЄКТНО-ОЗНАЙОМЧОЇ) ПРАКТИКИ

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота дена			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.	Практика	
Тема 1. <i>Вступ до проєктно-ознайомчої практики в галузі архітектури та містобудування</i> - Загальні відомості про зміст виробничої практики; - Інструктаж з техніки безпеки на робочому місці; - Основні правила і вимоги при проходженні виробничої практики.	-	—	-	8	1, 2, 3, 7
Тема 2. <i>Ознайомлення з структурою підприємства</i> - Структура проєктної організації (підприємства, утсанови, тощо); - Сфера та тематика виробничої діяльності; - Матеріальні ресурси, програмне забезпечення проєктної організації (підприємства, утсанови, тощо); - Графік та специфіка робочого процесу.	-	—	-	8	1, 6, 7, 14
Тема 3. <i>Ознайомлення з нормативною документацією в процесі проєктної діяльності</i> - Основні нормативні документи (державні будівельні норми), що застосовуються в проєктній діяльності; - Державні стандарти та їх використання в процесі проєктування;	-	—	-	8	9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

- Алгоритм використання нормативних документів в процесі проектування;					
Тема 4. Ознайомлення з алгоритмом і технологією розробки проектної документації - Основні стадії розробки проектної документації; - Особливості розробки проектних рішень на стадії «ескізний проект»; - Особливості розробки проектних рішень на стадії «проект» і «робочий проект»; - Алгоритми узгодження проектної документації.	-	—	-	8	6, 9, 10, 14
Тема 5. Передпроектний аналіз – початковий етап розробки проекту. - Знайомство з вихідними даними до проектування; - Аналіз вихідних даних, завдання на проектування у відповідності до нормативних вимог і побажань замовника; - Огляд проектів-аналогів, консультація з керівником (головним або ведучим архітектором).	-	—	-	8	4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15
Тема 6. Розробка проектної документації архітектурних об'єктів - Розробка містобудівних креслень (містобудівної документації); - Розробка архітектурно-планувальних креслень на різних стадіях розробки проекту; - Розробка ортогональних креслень (фасади, розрізи, розгортки).	-	—	-	10	4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15
Тема 7. Робота над образними рішеннями та візуалізацією архітектурних об'єктів (екстер'єрів та інтер'єрів); - Розробка ескізних варіантів образного рішення об'єктів; - Розробка варіантів колористичного рішення об'єктів; - Моделювання та візуалізація об'єктів проектування .	-	-	-	10	4, 5, 6, 11, 12, 13, 14
Тема 8. Ознайомчий етап передпроектного аналізу до кваліфікаційної роботи бакалавра - Пошук та аналіз проектів-аналогів за тематикою кваліфікаційної роботи; - Визначення нормативних документів, що регулюють проектування об'єкту за тематикою кваліфікаційної роботи;	-	-	-	10	4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 15

- Реферат за тематикою кваліфікаційної роботи;					
Тема 9. Підготовка опорних матеріалів до кваліфікаційної роботи бакалавра - Пошук топогеодезичної підоснови для проєктування об'єкту за тематикою кваліфікаційної роботи; - Розробка схеми функціонального зонування кварталу у відповідності з існуючим генеральним планом; - Розробка схеми транспортно-пішохідних зв'язків; - Фотофіксація ділянки проєктування	-	-	-	10	6, 8, 10, 11, 14, 15
Тема 10. Оформлення звіту з проходження проєктно-ознайомчої практики - Оформлення щоденника практики; - Оформлення календарного графіку практики; - Оформлення додатків (теки вихідних даних до кваліфікаційної роботи, креслень, проєктних рішень) - Захист звіту з виробничої практики	-	-	-	10	1, 6, 7, 10
Всього	-	-	-	90	

5. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи навчання (якими видами практичної діяльності має займатися студент під час проходження практики)	Кількість годин
ДРН 1. Знати та розуміти основні аспекти професійної діяльності архітекторів та інших проєктантів у проєктних організаціях;	<i>Дедуктивні методи</i> – пов'язані із розумінням та засвоєнням загальних положень, норм, законів та їх застосуванням в архітектурному проєктуванні окремих об'єктів. <i>Практичні методи</i> – спостереження, архітектурне проєктування, передпроєктний аналіз, написання звіту.	16
ДРН 2. Знати та розуміти порядок розроблення і затвердження проєктної документації.	<i>Дедуктивні методи</i> – пов'язані із розумінням та засвоєнням загальних положень, норм, законів та їх застосуванням в процесі розробки і затвердження проєктної документації. <i>Практичні методи</i> – виконання завдань, пов'язаних з порядком розробки і затвердження проєктної документації, написання звіту.	14
ДРН 3. Вміти користуватися нормативною документацією в	<i>Комплексний метод архітектурного проєктування</i> - поєднання теорії і	16

процесі архітектурного проєктування.	практики, інтеграція творчого пошуку, функціонально-планувальних рішень у відповідності до нормативних вимог при проєктуванні архітектурних об'єктів. <i>Практичні методи</i> - виконання архітектурних проєктів у чіткій відповідності до нормативних документів, написання звіту.	
ДРН 4. Вміти працювати в колективі фахівців в галузі архітектури та будівництва, ефективно співпрацювати з фахівцями із суміжних спеціальностей.	<i>Комплексний метод архітектурного проєктування</i> : пов'язаний з одночасним вирішенням архітектурних, конструктивних, інженерних та інших завдань при проєктуванні архітектурних об'єктів у співпраці з фахівцями суміжних спеціальностей. <i>Практичні методи</i> – виконання різних видів проєктної документації архітектурних об'єктів у співпраці з архітекторами та фахівцями суміжних спеціальностей, написання звіту.	14
ДРН 5. Вміти оформлювати та презентувати архітектурні проєкти.	<i>Комплексний метод архітектурного проєктування</i> : пов'язаний з вирішенням комплексних завдань з візуалізації, оформлення та презентації архітектурних проєктів. <i>Практичні методи</i> – виконання конкретних задач з візуалізації архітектурних об'єктів та оформлення креслень згідно вимог державних стандартів, написання звіту.	16
ДРН 6. Здійснювати передпроєктний аналіз та збирати вихідні аналітичні дані до архітектурного проєкту	<i>Комплексний метод архітектурного проєктування</i> - поєднання теорії і практики при проведенні передпроєктного аналізу та зборі вихідних аналітичних даних за тематикою кваліфікаційної роботи. <i>Практичні методи</i> - виконання завдань з передпроєктного аналізу, збір вихідних даних за тематикою кваліфікаційної роботи, написання реферату за результатами проведеної роботи, написання звіту.	14

6. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

6.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

6.2. Сумативне оцінювання

6.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено:

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальні проектні (поточні) завдання (архітектурні креслення, візуалізація архітектурних об'єктів та їх інтер'єрів, макетування, оформлення та презентація креслень, тощо): комплексна оцінка керівника від підприємства.	30 балів /30%	По закінченню виконання завдання (в залежності від типу завдання)
2.	Тека вихідних даних та реферат до кваліфікаційної роботи	30 балів / 30%	До 3 тижня
3.	Щоденник проектно-ознайомчої практики	15 балів/ 15%	До 3 тижня
4.	Звіт з проектно-ознайомчої практики	15 балів/ 15%	До 4 тижня
5.	Захист проектно-ознайомчої практики	10 балів/ 10 %	По завершенню практики

6.2.2. Критерії оцінювання:

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальні проектні (поточні) завдання (архітектурні креслення, візуалізація архітектурних об'єктів та їх інтер'єрів, макетування, оформлення та презентація креслень, тощо): комплексна оцінка керівника від підприємства	<15 балів Індивідуальні проектні (поточні) завдання не відповідають поставленим задачам	16 - 22 балів Індивідуальні проектні (поточні) завдання в цілому відповідають поставленим задачам, виконані на достатньому рівні	23-26 бали Індивідуальні проектні (поточні) завдання, виконано на достатньо-високому рівні з незначними помилками	27-30 балів Індивідуальні проектні (поточні) завдання відповідають поставленим задачам, виконані на високому рівні
	<15 балів	16 - 22 балів	23-26 бали	27-30 балів

Тека вихідних даних та реферат до кваліфікаційної роботи	Тека вихідних даних має недостатнє наповнення, реферат виконано на дуже низькому рівні, опорні матеріали є умовними	Тека вихідних даних має достатнє наповнення, обсяг опорних матеріалів є неповним, реферат має суттєві зауваження	Тека вихідних даних виконана на належному рівні, має незначні неточності, опорні матеріали і реферат відповідають посавленому завданню	Тека вихідних даних, реферат та опорні матеріали відповідають завданню та виконані на високому рівні
Щоденник проєктно-ознайомчої	<7 балів	7-9 балів	10-12 балів	13-15 балів
	Щоденник практики заповнений з суттєвими зауваженнями	Щоденник практики заповнений на достатньому рівні, має суттєві помилки	Щоденник практики заповнений належним чином, має незначні помилки	Щоденник практики заповнений належним чином на високому рівні
Звіт з проєктно-ознайомчої	<7 балів	7-9 балів	10-12 балів	13-15 балів
	Звіт з практики не відповідає щоденнику та має суттєві зауваження	Звіт з практики в цілому відповідає щоденнику та календарному графіку, але має суттєві зауваження	Звіт з практики відповідає щоденнику та календарному графіку, має незначні неточності	Звіт з практики в повному обсязі відповідає щоденнику, календарному графіку, виконано на високому рівні
Захист проєктно-ознайомчої	<3 балів	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	В процесі захисту студент не орієнтується в тематиці завдань практики	Захист практики відбувається на достатньому рівні з суттєвими зауваженнями	Захист практики відбувається на належному рівні з незначними помилками	Захист практики відбувається на високому рівні

6.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача (керівника практики від університету) в процесі проходження практики	Кожен тиждень
2.	Усний зворотний зв'язок від керівника практики на підприємстві	Кожен день

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6.4. Шкала оцінювання ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	Визначення*
A	90-100	відмінно	<i>відмінно</i> – відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
B	82-89	добре	<i>дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
C	75-81		<i>добре</i> – в цілому правильно виконана робота з незначною кількістю помилок
D	69-74	задовільно	<i>задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	60-68		<i>достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	<i>незадовільно</i> – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
F	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	<i>незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

7. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

1. Положення про проведення практики здобувачів освіти Сумського національного аграрного університету (Затверджено Рішенням Вченої ради Сумського НАУ Протокол № 17/5.1.3 від « 31 » березня 2025 р.)

2. Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» кваліфікація: бакалавр архітектури, Суми, 2023 р.

3. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 808, Київ, 2020 р.

4. Плоский В. О. Архітектура будівель та споруд. Кн. 2 : житлові будинки : підручник / Віталій Олексійович Плоский, Галина В'ячеславівна Гетун. - 3-тє вид., перероб. і доп. - Кам'янець-Подільський : Рута, 2017. - 736 с. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений: учебн. для вузов. / Под ред. Рожина И.Е. – М.: Стройиздат, 2005. – 542 с.

5. Архітектурна типологія громадських будинків і споруд: підручник. – Ковальський Л. М., А. Ю. Дмитренко, В. М. Лях, Г.Л. Ковальська, Кащенко Т.О. - К., 2018. – 481 с.: іл.

6. Дмитренко А. Ю. Методика архітектурного проектування: навч. посіб. / А. Ю. Дмитренко, Т. Ю. Кузьменко; за заг. ред. А. Ю. Дмитренка. – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2019. – 311 с.; іл.

7. Богінська Л.О., Шушкевич В.І. Методичні вказівки щодо проходження виробничої практики для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання ОС «бакалавр». - Суми: СНАУ, 2021. – 19 с.

8. Бородай Д.С. Методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи бакалавра з галузі знань: 19 «Архітектура і будівництво» спеціальності: 191 «Архітектура та містобудування». – Суми: СНАУ, 2021

9. ДБН А.1.1-1:2009 Система нормування та стандартизації у будівництві. Основні положення.

10. ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво.

11. Планування та забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. - [Чинний від 2019-10-01]. – К.: Міністерство регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. – 177 с. – (Державні

будівельні норми України).БН Б 2.2-12:2019. Планування і забудова територій.

12. Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення: ДБН В.2.2-15-2019. - [Чинний від 2019-12-01]. К.: Міністерство регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. – 41 с. – (Державні будівельні норми України).

13. Будинки і споруди. Громадські будинки і споруди. Основні положення: ДБН В.2.2-9:2018 [Чинний від 2019-06-01]. К.: Мінрегіон України ДП «Укрархбудінформ», 2019. — 43 с.

14. Система проєктної документації для будівництва. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень: ДСТУ 9243.7:2023 [Чинний від 01.04.2024]. - Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2023,- 45 с. - (Національні стандарти України).

15. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. ДБН. В2.2-40:2018: офіц. вид., 2018 р. - Київ: Мінрегіон України, 2018р. - 70 с.